

Raadsinformatiememo

Datum donderdag 5 oktober 2023
Ons kenmerk 23.103028
Aan De gemeenteraad en steunfractieleden
Kopie aan
Van S.C. Kruijer
Steller Bas Slijkerman
Onderwerp Raadsinformatiememo Provinciaal programma landelijk gebied

Geachte dames en heren,

Beste leden van de raad,

Graag informeren wij u over het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG) en de stappen die afgelopen maanden zijn gezet.

Even het geheugen opfrissen...

Voordat we dieper ingaan op het PPLG, is het belangrijk om wat context te schetsen en ons geheugen op te frissen over de verschillende lopende ruimtelijke trajecten die met elkaar verbonden zijn. Het gaat dan met name om het Ontwikkelperspectief NHN, de Omgevingsvisie en het PPLG. Deze trajecten lopen parallel aan elkaar en overlappen elkaar, en ze hebben allemaal invloed op onze fysieke leefomgeving.

Het ontwikkelperspectief NHN

Het ontwikkelperspectief (ook wel Ruimtelijke Puzzel genoemd), gaat over de inrichting van Nederland. Ons land robuust en duurzaam inrichten is een uitdagende puzzel. Dat betekent nu verstandige en voor de toekomst houdbare plannen maken. Om tot een inrichtingsplan voor Nederland te kunnen komen, moet eerst duidelijk zijn wat de ruimtevragers zijn. De provincies gaan samen met het Rijk, gemeenten en waterschappen onderzoeken hoe de nationale opgaven en doelen te combineren zijn met hun lokale plannen. Een ingewikkelde puzzel want ons land wordt niet groter. Ook moeten we rekening houden met de staat van onze natuur en de gesteldheid van water en bodem. Niet alles kan overal. Er moeten keuzes gemaakt worden in ruimtegebruik. Met elkaar werken we zo aan een lange termijnvisie voor de inrichting van Nederland.

Het rijk wil meer de regie pakken op ruimtelijke opgaven. Hiervoor heeft het Rijk de provincies opdracht gegeven tot het maken van een ruimtelijke puzzel voor hun gebied. De provincie Noord-Holland heeft aangegeven dat zij deze ruimtelijke puzzel graag gezamenlijk met de gemeenten wil leggen. Dit gezamenlijk leggen van de puzzel start vanaf januari 2024. De provincie is nu bezig met de analyse. De gemeente is nauw betrokken bij dit traject.

PPLG

De natuur en waterkwaliteit staan onder druk en het klimaat verandert. Om deze reden heeft het rijk het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) geïntroduceerd. Dit programma bevat doelen die streven naar een gezonde natuur, schoon water en een schone lucht. Doel van deze maatregelen zijn een gezond en toekomstbestendig

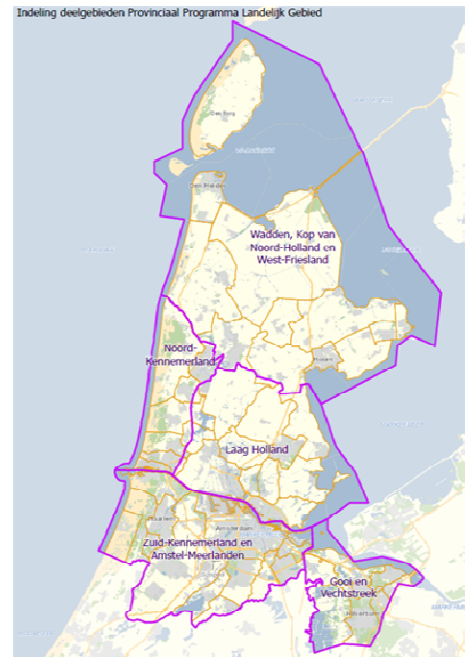
landelijk gebied. Alle sectoren; landbouw, industrie en mobiliteit, dragen bij aan de doelen. Het NPLG valt onder de Nationale Omgevingsvisie en het kabinet stelt hier financiële middelen voor beschikbaar (indicatie 24,3 miljard).

Aan de provincies de taak de doelen uit te werken gebiedsprogramma's. Dit doen zij in het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG). In deze gebiedsprogramma's leggen de provincies vast hoe zij de doelen voor natuur, water en klimaat gaan halen en welke maatregelen hiervoor nodig zijn. De Provincie Noord-Holland heeft aan deze set met doelen vanuit het rijk extra eigen doelen toegevoegd die gaan over bodem, recreatie, landbouw en landschap. De aanpak verschilt per gebied omdat de omstandigheden per gebied verschillend zijn.

De Provincie NH is ingedeeld in verschillende deelgebieden. De kopgemeenten zijn een deelgebied samen met de West-Friese gemeenten. Op 28 juli 2023 heeft de Provincie NH de startversie PPLG gepubliceerd (bijlage 1). Deze startversie bevat een eerste inventarisatie van de verschillende gebieden en een beschrijving van de te behalen doelen. Begin 2024 wordt het definitieve PPLG vastgesteld door PS. Vanaf daar stopt het niet, maar is het PPLG, net zoals de Ruimtelijke Puzzel, een cyclisch proces. In de jaren daarna worden de gebiedsgerichte maatregelen per gebied verder uitgewerkt en constant geactualiseerd.

Schot voor de Boeg

De Kop van NH doorloopt samen met West-Friesland een dergelijk gebiedsproces in samenwerking met de Provincie NH. De kopgemeenten gemeenten (Hollands Kroon, Schagen, Den Helder en Texel) hebben samen een projectgroep opgericht. Deze projectgroep is actief bezig met het uitwerken van een eigen aanpak voor de PPLG opgave. Dit initiatief wordt aangeduid als het 'Schot voor de Boeg'. Het is dan ook letterlijk een schot voor de boeg die de Provincie helpt bij het opstellen van het PPLG specifiek voor ons gebied.

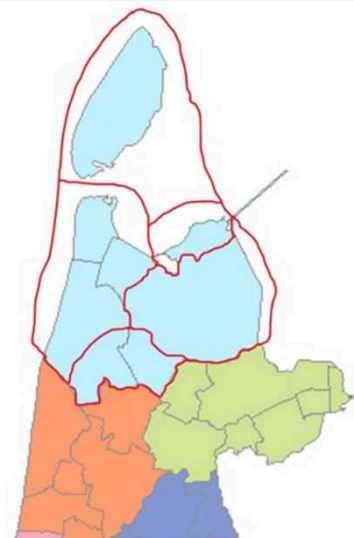

Gebiedsindeling PPLG Provincie NH

De keuze om een eigen benadering voor de PPLG opgave te ontwikkelen, stelt ons in staat om gezamenlijk na te denken over de kernkwaliteiten en opgave van onze regio. Hierbij houden we rekening met het toekomstperspectief van de agrarische sector en de specifieke PPLG uitdagingen waaraan we willen werken. Deze aanpak stelt ons in staat om samen met de inwoners en belanghebbenden heldere doelen voor onze regio vast te stellen. Dit op zijn beurt vergemakkelijkt onze samenwerking met de provincie en versterkt de waardevolle input die we kunnen leveren aan het PPLG proces. Hierdoor zijn we goed voorbereid en kunnen we met vertrouwen in gesprek gaan met de provincie.

Het 'Schot voor de Boeg' dient als input voor het bredere PPLG traject van de Provincie en vormt ook onderlegger voor de omgevingsvisie en het traject van het Ruimtelijk Ontwikkelperspectief (voorheen Ruimtelijke Puzzel).

Een gebiedsgerichte en gebiedsgedreven aanpak met maatwerk. De gecombineerde gebiedsindeling van de Kop van Noord-Holland en West-Friesland beslaat een uitgestrekt terrein en binnen dit gebied zijn er aanzienlijke onderlinge verschillen. Bijvoorbeeld; Wieringen is niet vergelijkbaar met de Wieringermeer. Het is dan ook duidelijk dat een uniforme

gebiedsaanpak voor het gehele gebied niet volstaat. Al snel hebben we ingezien dat we het gebied moeten opsplitsen in kleinere landschappelijke eenheden om een doelgerichte aanpak te ontwikkelen die aansluit bij de kernkwaliteiten en uitdagingen van dat specifieke gedeelte.

Binnen ons eigen 'Schot voor de Boeg' hebben we daarom een meer gedetailleerde indeling van de gebieden opgesteld, rekening houdend met hun cultuurhistorische ontstaansgeschiedenis, bodemstructuren en karakteristieke kernkwaliteiten. Voor elk afzonderlijk gebied specificeren we de specifieke kernkwaliteiten, schetsen we vanuit daar het toekomstperspectief voor de agrarische sector en ander ruimtegebruik, stellen we onze ambities vast en prioriteren we daarbinnen de PPLG opgave waar we het beste aan kunnen werken. Om zo doelmatig en effectief de aan te vragen middelen te besteden.

Aandacht voor de kop van Noord-Holland

Vanaf het begin van het PPLG proces hebben de kopgemeenten een actieve rol gespeeld en consistent aandacht gevraagd voor de specifieke belangen van onze regio. Hoewel de stikstofuitdagingen in kop van Noord-Holland mogelijk minder omvangrijk lijken dan in andere gebieden, worden we wel geconfronteerd met andere vraagstukken op het gebied van waterkwaliteit, watervoorziening, bodemgezondheid, natuurbehoud en biodiversiteit en agrarisch perspectief.

Om aandacht te vestigen op de behoeften van onze regio, hebben we verschillende initiatieven genomen zoals het opzetten van ons eigen gebiedsproces en het actief zoeken van samenwerking met de provincie. Bovendien hebben we diverse presentaties gegeven aan de Provincie over ons gebied. Deze inspanningen hebben bijgedragen aan het besluit van de Provincie Noord-Holland om een gebiedsmanager met team aan te stellen voor onze regio. In nauwe samenwerking met dit provinciale team werken we gezamenlijk aan de uitvoering van het PPLG proces.

Participatie

Bij het ontwikkelen van het 'Schot voor de Boeg' was het van essentieel belang om eerst consensus te bereiken met de Kop gemeenten over de structuur en aanpak voor het gebied. Tot op dit punt zijn er nog geen externe belanghebbenden, stakeholders of inwoners betrokken. Eerst is het 'Schot voor de Boeg' aangeboden ter goedkeuring bij de verschillende colleges van de betrokken gemeenten. Dit zorgt voor een eensgezinde aanpak die door alle gemeenten wordt onderschreven en die we kunnen voorleggen aan de provincie.

Na deze stap is het onze intentie om in samenwerking met de provincie het participatieproces vorm te geven. Dit is bedoeld om te waarborgen dat er een gecoördineerd participatieproces tot stand komt voor het PPLG, waarbij de overheden gezamenlijk optrekken en er geen afzonderlijke, onsamenvangende participatietrajecten over hetzelfde onderwerp plaatsvinden.

Parallel daaraan willen we met belangenorganisaties in onze gemeenten in gesprek over onze inzet in het kader van de PPLG. Zodat het niet alleen een gebiedsgerichte, maar ook een gebiedsgedreven aanpak wordt met maatwerk op basis van lokale kennis en betrokkenheid.

Vervolg

Op het moment dat u deze tekst leest, is het document genaamd 'Schot voor de Boeg' aangeboden aan de verschillende colleges van de kopgemeenten. Het is onze bedoeling om dit document vervolgens in te dienen bij de Provincie Noord-Holland als bijdrage aan het PPLG-traject. Op deze manier willen we als kopgemeenten een gezamenlijk standpunt naar voren brengen. Vanaf dat punt is het de bedoeling om het PPLG-traject volledig in samenwerking met de Provincie aan te pakken en ook het participatietraject gezamenlijk te organiseren.

Aanvullende opmerking

Het document 'Schot voor de Boeg' is als bijlage bij deze memo gevoegd. In dit document vindt u de inbreng vanuit de kopgemeenten in het PPLG-proces, dat we aan de Provincie voorleggen als ons gezamenlijke standpunt. Dit betekent echter niet automatisch dat de provincie onze benadering volledig zal overnemen bij het opstellen van het PPLG. Dit is een proces dat we samen zullen doorlopen en waarbij verschillende inzichten zullen worden meegenomen.

Bovendien is het belangrijk op te merken dat het huidige 'Schot voor de Boeg'-document een ambtelijke vertaling is van de diverse kopgemeenten. De daadwerkelijke participatie moet nog worden opgestart. Op basis van deze participatie kunnen de inhoud en aanpak in dit document nog worden gewijzigd. Dit document vormt slechts een eerste stap in dit proces.

Bijlage:

1. Startversie PPLG
2. Schot voor de Boeg

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schagen,

Mevrouw E.C. van der Bruggen
gemeentesecretaris

Mevrouw M.J.P. van Kampen-Nouwen
burgemeester